

विभाग I

तृतीय भाषा

1 ते 3 साठी सूचना - पुढील कविता वाचा. त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांच्या उत्तरांचा योग्य पर्याय निवडा.

सुंदर किती पहाट !

घालुनि केशरसडे शिंपली

पूर्व दिशेची वाट !

लाल गुलाबी उडे धुराळा

त्यांत मिसळला प्रकाश पिवळा

सूर्याचा रथ चढुनी आला

आभाळाचा घाट !

पक्षी सारे उंच उडाले

मंजुण गाणी गाऊ लागले

रविराजाची कीर्ती गाती

गोड गळ्याचे भाट !

सुगंध सगळा पाकळ्यांतला

कळ्या-फुलांनी पहा उधळला

चहुदिशांस तो पसरित आला

वारा पाठोपाठ !

Space for Rough Work

रंग मनोहर, गाणी सुस्वर
वारा झरझर, सुगंध सुंदर
प्रकाश पसरे जिकडे तिकडे,
शोभेचा हा थाट !

1. कवितेत वर्णन केलेली वेळ कोणती आहे ?

- (1) रात्र (2) दुपार
(3) सकाळ (4) संध्याकाळ

2. पक्षी कोणाचे गुणगान करीत आहेत ?

- (1) सूर्याचे (2) ईश्वराचे
(3) वाऱ्याचे (4) पहाटेचे

3. वाऱ्याने कोणते काम केले आहे ?

- (1) रंग भरण्याचे (2) सडे शिंपण्याचे
(3) सुगंध पसरविण्याचे (4) प्रकाश पसरविण्याचे

4 ते 6 साठी सूचना - पुढील संवाद वाचा व त्याखाली विचारलेल्या प्रश्नांच्या उत्तरांचा योग्य पर्याय निवडा.

“काय गं राणी, सकाळपासून दिसलीच नाहीस.”

“अगं काय सांगू दिव्या, शारदा मावशीला दवाखान्यात डबा घेऊन गेले होते.”

“काय होतंय तिला ?”

“अगं डेंग्यू झालाय तिला.”

“खरंच घरातील सफाई आपण करतो; पण परिसर स्वच्छता त्याचं काय ?”

“दिव्या, अगं कोणाबरोबर गप्पा मारतेस ? आत ये आणि मला सफाईला मदत कर.”

Space for Rough Work

“हो आलेच.”

“जा तू दिव्या, पण आपल्याला डॉ. गोडबोले यांचे आरोग्य विषयक व्याख्यान ऐकायला जायचं आहे, लक्षात आहे ना ? येताना विद्या आणि प्राचीला घेऊन ये.”

“आई, एक तास माझ्याकडे वेळ आहे. काय करू सांग ?”

“तेवढी दादाची व तुझी कपडे, पुस्तके व्यवस्थित लावून घे.”

“माझ्या पुस्तकांना हात लावू नकोस, तुझं तू बघ.”

“हो रे दादा, मी फक्त व्यवस्थित करते, तुझ्या आकाशकंदिलाचे काम पटकन आवर.”

“अरे व्वा ! सगळेच स्वच्छता करताय !”

“पप्पा, परवा दिवाळी सुरू होत आहे ना !”

4. वरील संवाद कोणत्या महिन्यात झाला आहे ?

- | | |
|-------------|------------|
| (1) पौष | (2) श्रावण |
| (3) कार्तिक | (4) आश्विन |

5. संवादात किती जणांनी प्रत्यक्ष सहभाग घेतला आहे ?

- | | |
|---------|-----------------------------|
| (1) सहा | (2) पाच |
| (3) चार | (4) निश्चित सांगता येत नाही |

6. दवाखान्यात कोण उपचार घेत आहे ?

- | | |
|------------|------------|
| (1) विद्या | (2) प्राची |
| (3) शारदा | (4) राणी |

7. पुढीलपैकी कोणत्या पर्यायांतील दोन्ही शब्द समानार्थाचे आहेत ? (दोन अचूक पर्याय निवडा)

- | | |
|----------------|----------------------|
| (1) पण, संकल्प | (2) शंका, खात्री |
| (3) बाण, शर | (4) तीक्ष्ण, सूक्ष्म |

Space for Rough Work

8. खालील वाक्यातील अधोरेखित शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द कोणता ?

‘बालाजीच्या यात्रेला जाण्याचा बेत मी रद्द केला.’

- (1) अमान्य (2) अपेक्षित
(3) आरंभ (4) निश्चित

9. पुढीलपैकी अशुद्ध शब्द कोणता ? (दोन अचूक पर्याय निवडा)

- (1) उद्युक्त (2) चरितार्थ
(3) नशिबवान (4) पारीतोषिक

10. ‘शिष्याने ऐकदम गुरुच्या पायांवर लोटांगन घातले.’ या वाक्यात शुद्धलेखनाच्या एकूण किती चुका झाल्या आहेत ?

- (1) चार (2) दोन
(3) तीन (4) पाच

11. डॉक्टरांनी दिलेले औषध अचूक गुणकारी असे होते.

या वाक्यातील अधोरेखित शब्दसमूहासाठी एक शब्द निवडा.

- (1) अग्निबाण (2) रामबाण
(3) गुणवंत (4) विघातक

12. पुढील वाक्यपूर्तीसाठी योग्य शब्दसमूह निवडा.

रामराव निर्दोष असल्यामुळे पोलिसांनी त्यांना...

- (1) नजरबंद करणे (2) सहीसलामत सोडणे
(3) हात दाखवणे (4) धमकी देणे

13. ‘वेळेवर उपस्थित असल्याचा फायदा’ या अर्थाची म्हण कोणती ?

- (1) हजीर तो वजीर (2) साखरेचे खाणार त्याला देव देणार
(3) पुढच्यास ठेच मागचा शहाणा (4) कर नाही त्याला डर कशाला

Space for Rough Work

14. पुढीलपैकी कोणत्या जोडशब्दात परस्परांचे विरुद्धार्थी शब्द आले आहेत ?
- (1) गुणगान (2) रीतिरिवाज
(3) सगेसोयरे (4) जमाखर्च
15. 'नग' या शब्दाचे योग्य अर्थ असणारा पर्याय कोणता ?
- (1) वस्तू, दर्जा (2) दागिना, नकार
(3) पर्वत, वस्तू (4) पर्वत, नवीन
16. पुढीलपैकी ह्रस्व स्वर कोणता नाही ?
- (1) लृ (2) ई
(3) ऋ (4) उ
17. पुढीलपैकी कोणत्या शब्दाचा वापर 'शब्दयोगी अव्यय' म्हणून केला जात नाही ?
- (1) साठी (2) समोर
(3) मागे (4) संबंध
18. पुढीलपैकी 'स्वीकारदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय' नसलेला शब्द कोणता ?
- (1) भले (2) ठीक
(3) हां (4) जी
19. 'माझ्या वडिलांना पुस्तके जमविण्याची भारीच हौस होती.'
या वाक्यात किती शब्द नामाचे कार्य करत आहेत ?
- (1) चार (2) तीन
(3) दोन (4) एक

Space for Rough Work

20. पुढील वाक्यातील अधोरेखित नामाचे लिंग ओळखा.

‘शाळेत घडलेले सर्व प्रसंग त्याने कथन केले.’

- (1) स्त्रीलिंग (2) नपुंसकलिंग
(3) पुल्लिंग (4) उभयलिंग

21. निश्चितपणे अनेकवचनी शब्द कोणता ?

- (1) महिना (2) वर्ष
(3) आठवडा (4) दिवस

22. ताई म्हणाली महेश मला तुझी वही दे या वाक्यात किती विरामचिन्हे द्यावी लागतील ?

- (1) दोन (2) चार
(3) पाच (4) तीन

23. खालील वाक्यात योग्य वर्तमानकाळी क्रियापद कोणते येईल ? (दोन अचूक पर्याय निवडा)

पुंगीच्या तालावर नाग _____ .

- (1) डोलत आहे (2) डोलत होता
(3) डोलत असतो (4) डोलत असेल

24. ‘अनिल’ या टोपणनावाने कोणाला ओळखले जाते ?

- (1) राम गणेश गडकरी (2) बा.भ.बोरकर
(3) कृष्णजी केशव दामले (4) आत्माराम रावजी देशपांडे

25. विसंगत पर्याय निवडा.

- (1) नेताजी - सुभाषचंद्र बोस (2) स्वातंत्र्यवीर - विनायक दामोदर सावरकर
(3) कर्मवीर - धोंडो केशव कर्वे (4) सरदार - वल्लभभाई पटेल

Space for Rough Work

Section II

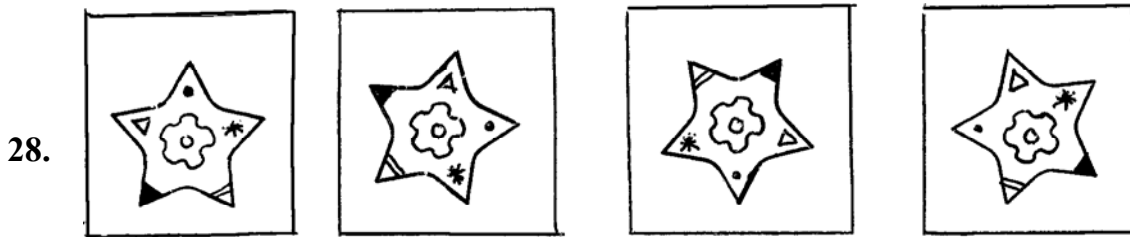
Intelligence Test

26. I, R, G, E, M, I, N, A, T, N, O from the given letters form a meaningful word and find out the second letter to the right of the middle letter.

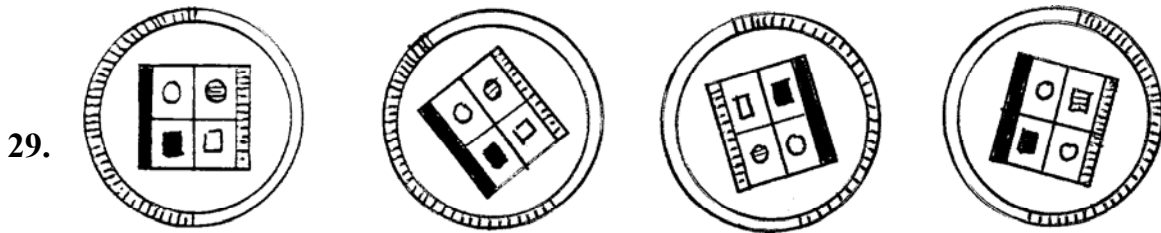
- (1) M (2) T (3) R (4) I

Instructions for Q 27 to Q 31. Find the odd term.

27. (1) Rome (2) Berlin (3) Hamburg (4) Munich



- (1) (2) (3) (4)



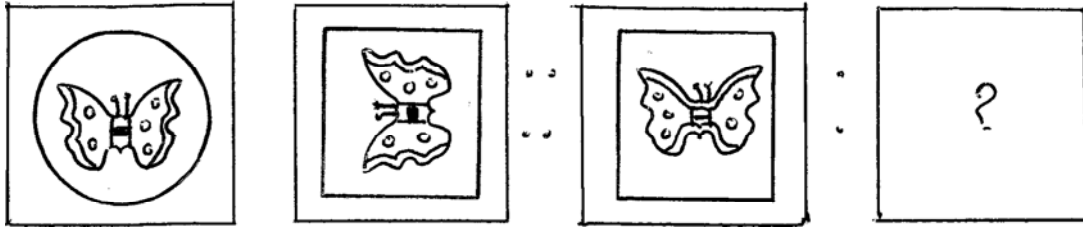
- (1) (2) (3) (4)

Space for Rough Work

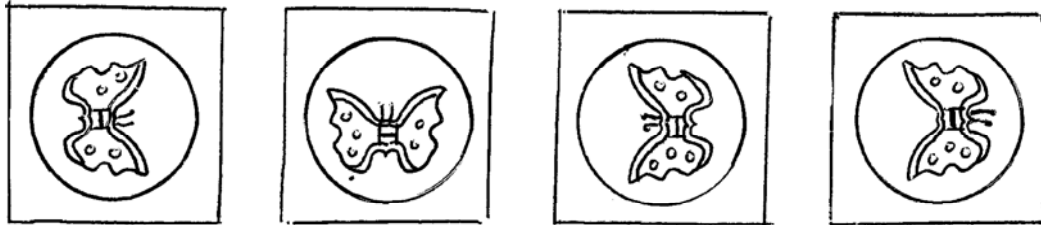
35. Gavatphula Re Gavatphula : Indira Sant :: Chaitrapadva : ?

- (1) Ashok Thorat (2) Shankar Vaidya
 (3) Mangala Gokhale (4) Keshav Sut

36. Question Figures



Answer Figures



- (1) (2) (3) (4)

37. 17 : 297 :: 13 : ? (Select two correct alternatives)

- (1) 177 (2) 182
 (3) 173 (4) 165

38. 22 : 462 :: ? : 756

- (1) 29 (2) 24
 (3) 27 (4) 28

Space for Rough Work

39. $\frac{J}{E} : \frac{T}{J} :: \frac{L}{F} : ?$ (Find out two correct alternatives)

(1) $\frac{R}{F}$

(2) $\frac{X}{L}$

(3) $\frac{N}{G}$

(4) $\frac{X}{M}$

40. To the left of Rakesh at 12th place Ajay is standing who is at 7th place to the right of Amar who is exactly at the middle place in the row. Find the minimum number of boys standing in the row.

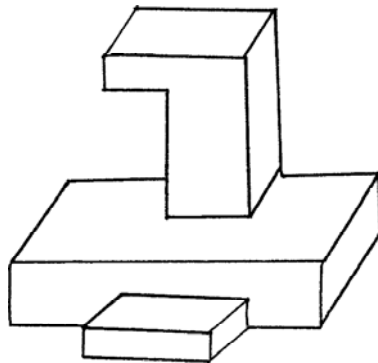
(1) 13

(2) 17

(3) 19

(4) 15

41. How many faces are there in the following figure ?



(1) 16

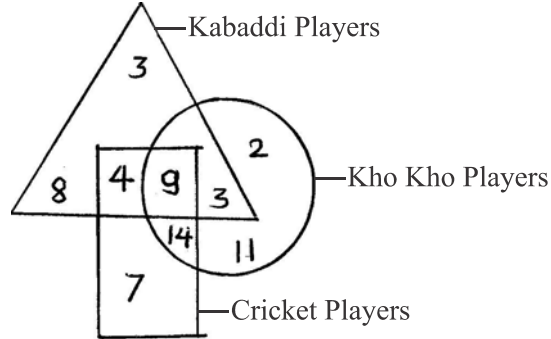
(2) 15

(3) 17

(4) 18

Space for Rough Work

Instruction for Q. 42 & Q. 43.



42. How many players play only two games ?

- (1) 26 (2) 9
(3) 21 (4) 16

43. How many Kho-Kho players can not play Kabaddi ?

- (1) 20 (2) 27
(3) 16 (4) 13

44. A leap year starts from Sunday on which day Santosh will resume his duty if he has taken 18 days leave from 15th May ?

- (1) Saturday (2) Sunday
(3) Friday (4) Monday

Space for Rough Work

45. Find out the number which will replace the question mark in the given square ?

5	3	6
51	39	6
8	7	?

- (1) 4
- (2) 6
- (3) 9
- (4) 2

Q 46 to Q 50 Instructions : A series of numbers/figures/symbols/letters is given below
Determine the rule underlying the series and find out the term in place of the question mark.

46. 0, 4, 18, ?, 100, 180, 294

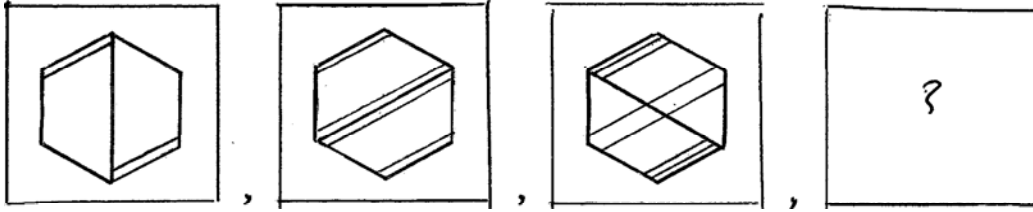
- (1) 42
- (2) 58
- (3) 32
- (4) 48

47. 6, -1, 14, 11, 30, 31, ?

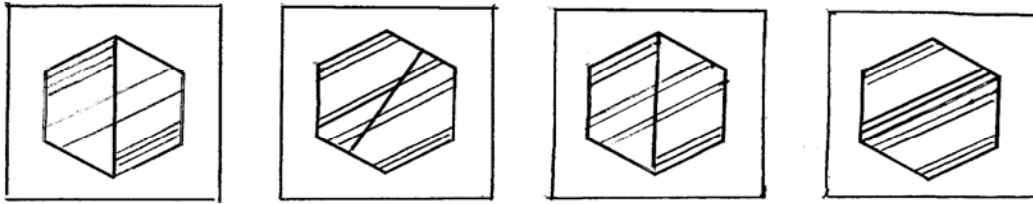
- (1) 45
- (2) 54
- (3) 44
- (4) 49

Space for Rough Work

48. Question figures



Answer figures

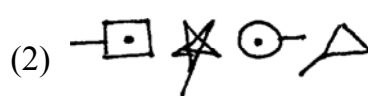
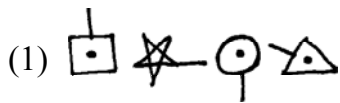


(1)

(2)

(3)

(4)



50. ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

RLF, OJE, LHD, IFC, ? (Select two correct alternatives)

(1) UNG

(2) FCA

(3) FED

(4) FDB

Space for Rough Work

Instructions for Q. no. 54 and Q. no. 55 for the given question figures choose the correct mirror image from the alternatives.

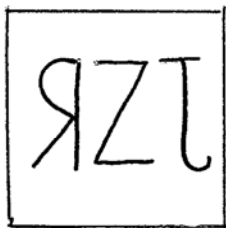
54. Question figure



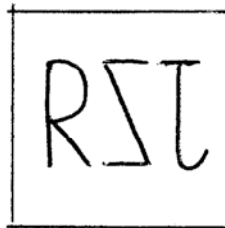
Answer figures



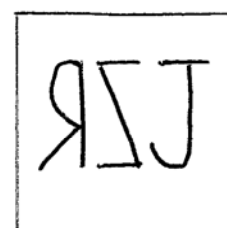
(1)



(2)



(3)

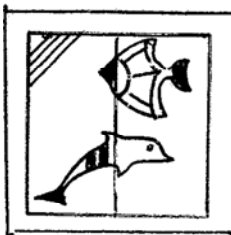


(4)

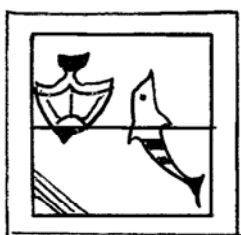
55. Question figure



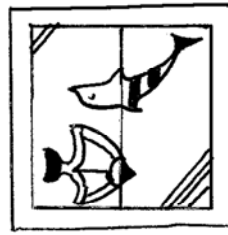
Answer figures



(1)



(2)



(3)



(4)

Space for Rough Work

56. Two statements and two conclusions are given below. Find out the suitable alternative.

Statements : (A) All teachers are artists.

(B) Few artists live happily.

Conclusions : (c) All teachers live happily.

(d) All those who live happily are artists.

Alternatives

(1) Only 'C' true

(2) 'C' and 'D' both false

(3) Only 'D' true

(4) 'C' and 'D' both true

Instruction for Q. no. 57 to Q. no. 59. Arrange the given letters/signs/numbers in series and find out the suitable letters/signs/numbers replacing the blanks.

57. p _ qdl _ lbq _ _ ldbqpl _ qb

(1) bqdpd

(2) bpbpd

(3) bbppd

(4) bpdpd

58. □ ▽ ✱ ✕ _ ○ _ ✱ ✱ ▽ _ □ _ ✱ ✱ ✕ ○ ○ ✕ ✱ _ ▽ □

(1) ○ ✕ ▽ □ □

(2) ○ ▽ □ ✕ □

(3) ○ ✕ □ ▽ ✱

(4) ○ ○ ✕ □ ✱

59. 23 _ 6692 _ 466923466 _ 234 _ 69234

(1) 4396

(2) 6394

(3) 4433

(4) 2346

Space for Rough Work

अक्षरमाला : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXYZ

Q 60 to Q 62 : Observe the following pyramid and choose the correct alternative to replace the question mark.

y x w v u t s r q
20 19 18 17 16 15 14 13
j k l m n o p
7 8 9 10 11 12
i h g f e
6 5 4 3
b c d
1 2
a

60. wjilb : spend :: ? : tofmc

- (1) vkmhb (2) unglh
(3) vkhmc (4) v-k-8-1-7-5

61. J-x-v-18-9 : ? :: i-k-m-9-4 : e-o-m-10-5

- (1) p-r-t-n-g (2) p-r-t-15-10
(3) p-r-s-14-11 (4) p-r-t-16-11

Space for Rough Work

Alphabets : ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXYZ

62. 6-18-20-j-19 : 3-15-13-P-14 : : b-l-j-20-x : ?

- (1) d-n-p-13-r (2) d-n-p-12-r
(3) d-n-p-13-g (4) d-n-p-13-e

63. 'This year on the occasion of 'Reading Inspiration Day' it has been resolved to read thousand books. In the given sentence how many times the 5th letter of English alphabet is repeated ?

- (1) 6 (2) 4
(3) 8 (4) 7

64. Alphabet series :

ABCDE FGHIJ KLMNO PQRST UVWXY

If the given letter series is written in reverse order, then which alternative gives the correct numbers that indicate the word which is antonym of the word "NIGHT" ?

- (1) 25, 21, 22 (2) 14, 17, 19, 18, 6
(3) 22, 25, 1 (4) 12, 17, 19, 18, 6

65. From the given alphabet series, if a new series is formed by taking 2nd and 4th letter of each group then find the pairs of letters which are at the same distance from both side. (Find two correct alternatives)

- (1) LN (2) GS
(3) IN (4) QL

66. 'A generous man started a free mess with water facility for the orphans.' In the given sentence for which group of words one word is not there.

- (1) Having no parents (2) A person who is kind
(3) A place where food is available (4) A person who is very sensible

Space for Rough Work

67. Find the odd term. (Select two correct alternatives).

20, 39, 56, 69, 81, 87, 92, 95, 96

- (1) 96 (2) 56
(3) 87 (4) 81

68. In the table below numbers are given to different symbols.

16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3

Solve : $\left[\left(\frac{\text{inverted triangle with dot and circle above}}{\text{square with dot and circle above}} \right) \div \left(\frac{\text{triangle with dot and circle above}}{\text{circle with dot and circle above}} \right) \right] + \left(\frac{\text{square with dot and circle above}}{\text{square with dot and circle above}} \right) = ?$

- (1) (2)
(3) (4)

69. The monitor of the class instructed the students, in a specific manner. He used letter 'A' for listening, B for writing, C for reading, D to stand up and E to sit down. Observe the following series of instruction given by the monitor and find out the action done for the maximum number of times by the students.

B A C D B A A E D B A B D E A C B A C C A B

- (1) Read (2) Write
(3) Listen (4) Sit down

Space for Rough Work

Alphabets : A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

70. In a code language if POT is written like PUOPTQ, OUT is written as OUUVTP and TEN like TOEFNU, then how the word CUT will be written ?

- (1) CDUVTU
- (2) CUUDTV
- (3) CUUVTD
- (4) CSUTTB

71. To complete the question figure. Choose the correct alternative.

Question figure



Answer figures



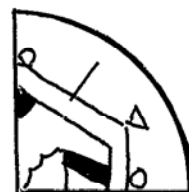
(1)



(2)



(3)

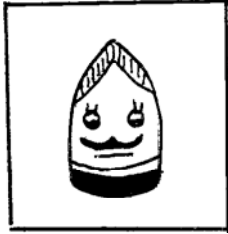


(4)

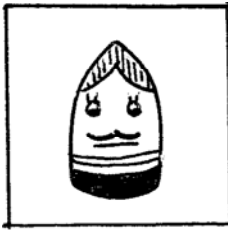
Space for Rough Work

Instructions for Q 72 and Q 73. Choose the figure which completely resembles the question figure.

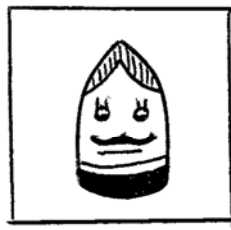
72. Question figure



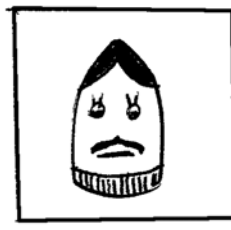
Answer figures



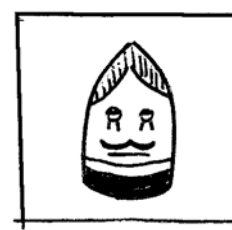
(1)



(2)

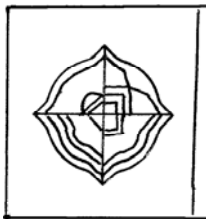


(3)

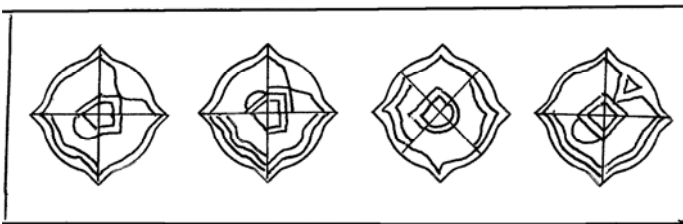


(4)

73. Question figure



Answer figures



(1)

(2)

(3)

(4)

Space for Rough Work

74. A piece of paper is folded and cut on the shaded part as shown in the question figure. How would the paper look like when unfolded ?

Question figure



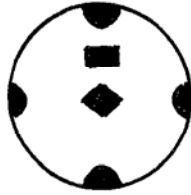
Answer figures



(1)



(2)



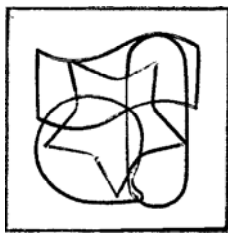
(3)



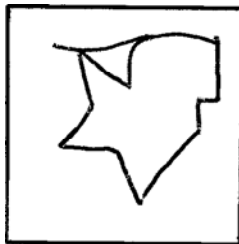
(4)

75. In the following question, a complex figure is given. Find out which of the simple figure given in the alternatives is hidden in the complex figure.

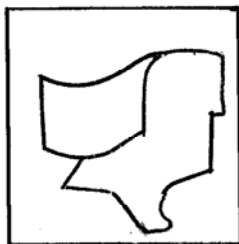
Question figure



Answer figures



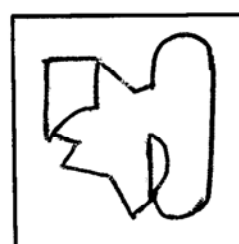
(1)



(2)



(3)



(4)

Space for Rough Work

Space for Rough Work